

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД БАЊА ЛУКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
Одјељење за привреду**

Трг српских владара 1, 78 000 Бања Лука, Република Српска, БиХ, тел: +387/0/51 24 44 22, факс: +387/0/51 24 45 21

Број: 02-30-35/2017

**Информација о пословању јавног предузећа „Деп-от“ Бањалука у
2016. години**

Бањалука, април 2017. године

Уводне напомене

Програмом рада Скупштине града Бањалуке за 2017. годину предвиђено је да се у другом кварталу 2017. године разматра и усваја Информација о пословању јавног предузећа „Деп-от“ Бањалука у 2016. години. Скупштина јавног предузећа „Деп-от“ Бањалука донијела је на свом 54. редовном засједању, одржаном 27.02.2017. године, Одлуку о усвајању финансијских извјештаја ЈП „Деп-от“ Бањалука у 2016. години.

Информација о пословању јавног предузећа „Деп-от“ Бањалука у 2016. години урађена је на основу Информације о раду јавног предузећа „Деп-от“ Бањалука за 2016. годину, финансијских извјештаја ЈП „Деп-от“ Бањалука за 2016. годину и економске анализе основних резултата пословања и исказаних показатеља и елемената квалитета привређивања у 2016. години.

Основне карактеристике пословања јавног предузећа „Деп-от“

Град Бањалука и седам општина (Градишка, Прњавор, Лакташи, Србац, Котор Варош, Челинац и Кнежево) основали су 2003. године јавно предузеће „Деп-от“ Бањалука, с циљем санације постојеће депоније и изградње Регионале депоније у Рамићима, односно имплементације Пројекта управљања чврстим отпадом, чија је вриједност за регију Бањалука износила 4.000.000 USA \$. Преузимањем управљања депонијом у Рамићима 2004. године, створени су предуслови за имплементацију Пројекта управљања чврстим отпадом по кредиту Свјетске банке, као и за почетак економски самоодрживог пословања ЈП „Деп-от“ Бањалука. Пројекат је финансиран путем кредита Свјетске банке и уз финансијску подршку Владе Републике Српске.

Током 2007. године оснивачи ЈП „Деп-от“ Бањалука извршили су обавезу докапитализације ЈП „Деп-от“ Бањалука, с циљем измирења обавезе предузећа према Граду Бањалука на име уступљеног земљишта у Рамићима, на којем се налази Регионална депонија. По извршеној докапитализацији, оснивачки капитал ЈП „Деп-от“ Бањалука повећан је на 2.682.209,00 КМ, у оквиру чега је оснивачки удио Града Бањалуке повећан на 1.663.813,76 КМ, односно на 62,03% укупног оснивачког капитала ЈП „Деп-от“ Бањалука.

Имплементација Пројекта управљања чврстим отпадом по кредиту Свјетске банке

Имплементација Пројекта управљања чврстим отпадом у БиХ (прва фаза) за подручје регије Бањалука започела је 2004. године. Пројекат је финансиран из средстава кредита Свјетске банке-IDA у износу од 4 милиона USA \$ и уз финансијску подршку Владе Републике Српске у укупном износу од 666.667 USA \$. Представници Свјетске банке оцијенили су пројекат успјешним и исказана је потреба да се настави с имплементацијом кроз другу фазу реализације пројекта.

Јула 2010. године потписан је Супсидијарни кредитни споразум о преносу дијела кредита Свјетске банке-Међународне банке за обнову и развој по другом Пројекту управљања чврстим отпадом. Према овом кредитном споразуму Министарство финансија одобрило је ЈП „Деп-от“ износ од 1.500.000 €.

Прва фаза реализације Пројекта управљања чврстим отпадом окончана је 2010. године, у оквиру које су реконструисане управна зграда и приступне саобраћајнице, уграђена колска вага, урађен пројекат санације и проширења депоније и набављене машине за рад на депонији. У оквиру радова, који припадају другој фази санације и проширења, завршена је изградња радног платоа и лагуне оборинских вода на депонији, изградња прве санитарне ћелије и постројења за реверзну осмозу, уз набавку потребне опреме.

Реализоване инвестиционе активности у 2016. години

С циљем реализације Пројекта санације и проширења регионалне депоније у Рамићима, током 2016. године уложено је 4.678.570 КМ, што представља повећање од 197,4%, у односу на вриједност реализованих инвестиција у 2015. години (1.573.292 КМ). Наведена вриједност инвестиција финансирана је највећим дијелом из гранта IPA фонда у износу од 4.378.064 КМ, што представља 93,6% укупних извора финансирања инвестиција у 2016. години. Преостала средства кредита Свјетске банке (IBRD) у износу од 3.276 КМ учествовала су 0,1%, властита средства 4,9% (231.067 КМ), а Фонд за заштиту животне средине и буџетска средства Владе РС укупно 1,4% (66.163 КМ).

Према намјени, највећи дио инвестиција (86,5%) односио се на грађевинске објекте, у које је уложено 4.044.999 КМ (изградња друге санитарне ћелије, праонице возила и паркинга). У набавку опреме (мобилни перфоратор за ПЕТ амбалажу, систем за дегасификацију и третман гасова, рачунарска опрема и канцеларијски намјештај) уложено је 624.837 КМ (13,4%), у инвестиције у току 7.704 КМ, док је у инвентар уложено 1.030 КМ. При том су средства IPA фонда у износу од 4.378.064 КМ кориштена за финансирање радова на грађевинским објектима и за набавку опреме.

Запослени радници

У 2016. години била су ангажована 44 радника (на бази часова рада), што је у односу на 2015. годину мање за 3 радника, односно за 6,4%. Квалификациону структуру 44 запослена радника чине: један доктор наука (2,3%), 2 магистра технолошких наука (4,5%), 4 радника с вишом стручном спремом (9,1%), 4 неквалификована радника (9,1%), а с учешћем у укупном броју радника од 25,0% су радници с високом стручном спремом (11), радници са средњом стручном спремом (11) и квалификовани радници (11).

Просјечна мјесечна нето зарада по раднику у 2016. години износила је 1.122 КМ и у односу на 2015. годину (1.053 КМ) повећана је 6,6%.

Натурални показатељи остварења комуналних услуга у 2016. години

На Регионалној депонији у Рамићима током 2016. године збринуто је укупно 110.031 тона разног отпада, што је 3,9% више, у односу на количину збринутог отпада у 2015. години (105.869 тона). Од 110.031 тоне разног отпада, на мијешани комунални отпад односи се 89.246 тона или 81,1% укупно збринутог отпада у 2016. години.

Укупна количина мијешаног комуналног отпада, збринутог током 2016. године (89.246 тона), већа је 6,3%, у односу на исту врсту отпада, збринутог током 2015.

године, односно већа је за 5.251 тону. Код осталих врста одложеног отпада, повећање количина, у односу на 2015. годину, остварено је код грађевинске шуте без бетона од 3,9%, чистих ископа земље и камења од 3,4% и код неопасног технолошког и неразврстаног грађевинског отпада од скромних 0,2%. Смањење одложених количина забиљежено је код грађевинског отпада с бетоном од 36,2%, клаоничког отпада од 22,9%, осталог ненаведеног отпада од 21,4% и код отпада са зелених површина од 7,9%.

Натурални учинци по раднику у 2016. години (2.501 тона), већи су 11,0%, у односу на исти показатељ, исказан 2015. године (2.253 тоне), услед повећања депонованих количина отпада на годишњем нивоу, уз смањење броја радника.

Посматрано са становишта допремања отпада с подручја града Бањалуке и осталих општина-оснивача, констатује се да је током 2016. године, у оквиру укупне количине збринутог отпада на депонији (110.031 тона), с подручја града Бањалуке допремљено путем служби „Чистоћа“ а.д. Бањалука 59.686 тона отпада или 54,2%, с подручја општине Градишка 11.161 тона (10,1%), Лакташи 8.321 тона (7,6%), општине Прњавор 6.106 тона (5,6%), с подручја општине Челинац 2.299 тона или 2,1%, Котор Варош 2.239 тона (2,0%), општине Србац 172 тона (0,2%) и Кнежево 745 тона (0,7%), док је од осталих корисника укупно збринуто 19.303 тоне отпада или 17,5%.

Финансијски показатељи пословања у 2016. години

Уз просјечно ангажовање 44 радника, по годишњем обрачуну за 2016. годину ЈП „Деп-от“ Бањалука остварило је укупан приход у износу од 3.337.060 КМ, који је 3,9% већи, у односу на приход остварен у 2015. години (3.210.938 КМ). Укупни расходи за 2016. годину износили су 3.106.745 КМ и забиљежили су смањење од 5,7%, у односу на исказане укупне расходе по обрачуну за 2015. годину (3.295.743 КМ). Као разлика између остварених прихода и расхода, по обрачуну за 2016. годину проистекла је бруто добит у износу од 230.315 КМ, док је по обрачуну за 2015. годину исказан бруто губитак у износу од 84.805 КМ.

У укупним приходима ЈП „Деп-от“ Бањалука за 2016. годину (3.337.060 КМ), приходи од продаје учинака износе 2.987.839 КМ и представљају 89,5% укупних прихода. Финансијски приходи износе 10.620 КМ (позитивне курсне разлике), а остали приходи износе 127.703 КМ, у којима наплаћена отписана потраживања чине 99,7%.

Структуру укупних расхода ЈП „Деп-от“ Бањалука у 2016. години (3.106.745 КМ) чине:

- трошкови бруто зарада и накнада (1.285.102 КМ), који представљају 41,4% укупних расхода и који су у односу на 2015. годину већи 0,5%;
- трошкови амортизације и резервисања (830.332 КМ), који представљају 26,7% укупних расхода и који су у односу на 2015. годину већи 13,9%;
- трошкови материјала и енергије (351.942 КМ, од чега се на трошкове горива и енергије односи 200.559 КМ), који представљају 11,3% укупних расхода и који су у односу на 2015. годину мањи 10,9%;
- расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања (279.824 КМ), који представљају 9,0% укупних расхода и који су у односу на 2015. годину повећани 34,3%;
- остали материјални и нематеријални трошкови (138.431 КМ), који представљају 4,5% укупних расхода и који су 7,9% мањи, у односу на 2015. годину;

- нематеријални трошкови (107.305 KM), који представљају 3,4% укупних расхода и који су у односу на 2015. годину већи 21,0%;
- трошкови производних услуга (104.174 KM), који представљају 3,4% укупних расхода и који су у односу на 2015. годину већи 28,2% и
- негативне курсне разлике (9.635 KM), као финансијски расход, представљају 0,3% укупних расхода и у односу на 2015. годину смањене су 97,4%.

На крају 2016. године дугорочне обавезе по кредитима ЈП „Деп-от“ износиле су 6.994.502 KM (остатак дуга по IDA кредиту 4.895.771,56 KM - 21 рата и салдо IBRD кредита 2.809.472,39 KM - имплементација пројекта завршава се 2017. године). Током 2016. године уплаћено је по основу дугорочних обавеза 619.497,46 KM (прва и друга рата IDA кредита и прва рата IBRD кредита, с каматама и трошковима сервисирања кредита).

У структури краткорочних обавеза у 2016. години (1.049.895 KM), највеће учешће од 67,7% има дио дугорочних финансијских обавеза, које доспијевају за плаћање у периоду од године дана (710.742 KM).

Нето износ краткорочних потраживања од купаца на дан 31.12.2016. године износио је 1.460.904 KM (исправка вриједности сумњивих и спорних потраживања 400.030 KM). Ненаплаћена потраживања од комуналних предузећа из општина оснивача и текућа ликвидност представљају највеће проблеме у пословању ЈП „Деп-от“ Бањалука. Потраживања по основу одложеног отпада са стањем 31.12.2016. године износе 1.860.935 KM, у којима су највећи дужници: „Чистоћа“ а.д. Бањалука (511.435 KM или 27,5%), „Комуналац“ а.д. Лакташи (466.572 KM или 25,1%), „Чистоћа и зеленило“ д.о.о. Челинац (217.438 KM или 11,7%) и „Градска чистоћа“ Градишка (216.690 KM или 11,6%).

Укупне обавезе ЈП „Деп-от“ по обрачуна за 2016. годину (8.044.397 KM) биљеже смањење од 12,9%, у односу на 2015. годину, с тим да дугорочне обавезе (6.994.502 KM) биљеже смањење од 9,1%, а краткорочне обавезе (1.049.895 KM) смањење од 32,0%, у односу на 2015. годину. Укупан степен задужености, као однос укупних обавеза и укупног капитала ЈП „Деп-от“, по обрачуна за 2016. годину износио је 61,5% (у 2015. години 67,7%).

На крају 2016. године нето актива ЈП „Деп-от“ Бањалука износила је 19.832.580 KM, у чему нето вриједност некретнина, постројења и опреме износи 17.500.245 KM, а текућа средства 2.332.335 KM.

Поред наведеног, ЈП „Деп-от“ Бањалука реализовало је током 2016. године мјере заштите од пожара, заштите на раду, као и програм мониторинга на простору Регионалне депоније у Рамићима (мјерење квалитета процједних депонијских вода, подземних вода и воде потока Глоговац, квалитета ваздуха, мјерење буке, као и услуге дератизације, дезинсекције, дезинфекције и дезодоризације на локацији депоније). Током 2016. године извршена је обука запослених, урађена техничка документација за стандард ISO 9001 и извршена сертификација система управљања квалитетом, у складу са захтјевима стандарда ISO 9001:2008.

Сагледавајући основне показатеље ЈП „Деп-от“ д.о.о. Бањалука у 2016. години, Одјелјење за привреду констатује сљедеће стање, према појединим елементима квалитета привређивања:

- Коефицијент ликвидности, као однос ликвидних и краткорочно везаних средстава и краткорочних извора финансирања, у 2016. години износио је 2,19 (у 2015. години 1,43), што значи да је ЈП „Деп-от“ током 2016. године, као и претходне године, било у могућности да плаћа своје доспјеле краткорочне обавезе, с обзиром да има солидну краткорочну финансијску равнотежу (у 2016. години на 1 КМ краткорочних обавеза долази 2,19 КМ ликвидних и краткорочно везаних средстава);
- Коефицијент солвентности, као однос укупне активе и укупних обавеза у 2016. години износио је 2,46 (у 2015. години 1,88), а потврђује да је ЈП „Деп-от“ током 2016. године био солвентан, односно у могућности плаћати доспјеле обавезе у предвиђеном року;
- Коефицијент економичности, као однос оствареног укупног прихода и укупних расхода, у 2016. години износио је 1,0741 (у 2015. години 0,9743), што значи да је на 100 КМ уложених средстава остварен приход од 107,41 КМ и повољнији је, у односу на 2015. годину, када је исказан губитак у пословању;
- Степен задужености, као однос укупних обавеза и укупног капитала, у 2016. години износио је 61,5% (у 2015. години 67,7%);
- Коефицијент финансијске стабилности, као однос сталне и дугорочно везане имовине и трајног капитала и дугорочних обавеза у 2016. години износио је 0,932 (у 2015. години 0,957). Коефицијент финансијске стабилности мањи од 1 је повољан, с обзиром да су квалитетни извори већи од дугорочно везаних средстава, чиме је омогућено стварање ликвидне новчане резерве.

Имајући у виду анализу резултата пословања ЈП „Деп-от“ Бањалука у 2016. години, Одјељење за привреду констатује следећа кретања резултата пословања:

А) Позитивна кретања економских показатеља:

- повећање укупне количине збринутог отпада од 3,9%, у односу на количину збринутог отпада у 2015. години те повећање укупне количине мијешаног комуналног отпада од 6,3%, који у укупном отпаду учествује са 81,1%;
- повећање укупног прихода од 3,9%, у односу на исказану вриједност прихода по обрачуну за 2015. годину;
- смањење укупних расхода од 5,7%, у односу на исказане укупне расходе по обрачуну за 2015. годину, што је последица утицаја знатног смањења негативних курсних разлика, као трошка, од 97,4%, затим смањења трошкова материјала и енергије од 10,9% и осталих материјалних и нематеријалних трошкова од 7,9%;
- по обрачуну за 2016. годину исказана је бруто добит у износу од 230.315 КМ, док је по обрачуну за 2015. годину исказана негативна разлика између укупних прихода и расхода, односно бруто губитак од 84.805 КМ;
- повећање вриједности реализованих инвестиција у 2016. години од 197,4%, у односу на 2015. годину, што је резултат ангажовања значајног износа гранта ПРА фонда у 2016. години (4.378.064 КМ), који представља 93,6% укупних извора финансирања инвестиција у 2016. години;
- смањење укупних обавеза по обрачуну за 2016. годину од 12,9% (дугорочних од 9,1%, а краткорочних од 32,0%) и
- извршена сертификација система управљања квалитетом, у складу са захтјевима стандарда ISO 9001:2008.

Поред наведеног, потребно је напоменути да су априла 2017. године пуштена у функцију савремена постројења депоније, у која је уложено 2,84 милиона евра из ПРА фондова Европске уније. Изградњом санитарне ћелије и система за спаљивање депонијских гасова, депонија у Рамићима постала је најсавременија депонија у

Републици Српској и Босни и Херцеговини, будући да је обезбијеђено пречишћавање отпадних вода и спаљивање депонијских гасова.

Б) Негативна кретања:

- иако су укупни расходи у цјелини смањени 5,7%, у односу на 2015. годину, код већине трошкова забиљежено је повећање (расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања од 34,3%, трошкови производних услуга од 28,2%, нематеријални трошкови од 21,0%, трошкови амортизације и резервисања од 13,9% и трошкова бруто зарада и накнада од 0,5%), а који углавном нису у функцији повећања натуралног обима услуга и
- просјечан степен наплате потраживања у 2016. години од 98,7% незнатно је нижи у односу на 2015. годину (99,2%);

те предлаже Скупштини града Бањалуке да размотри и прихвати Информацију о пословању јавног предузећа „Деп-от“ Бањалука у 2016. години, уз сљедећу напомену:

- органи управљања ЈП „Деп-от“ Бањалука треба да предузму ефикасније мјере на повећању натуралног обима збрињавања отпада с подручја општина-оснивача, као и ефикасније мјере наплате потраживања по основу одложеног отпада, која су на крају 2016. године износила 1.860.935 КМ, како не би дошло до угрожавања текуће ликвидности ЈП „Деп-от“ Бањалука и немогућности сервисирања доспјелих кредитних обавеза.

ОБРАЂИВАЧ
Одјељење за привреду

ПРЕДЛАГАЧ
Градоначелник
мр Игор Радојичић

ЈП “Деп-от” Бањалука

Ред. број	Елементи привређивања	Јед. мјере	Остварено у				Индекс 5:4
			Претходној години (2015.)		Извјештајном периоду (2016.)		
1	2	3	4		5		6
1	Остварени натурални обим услуга						
a	Збрињавање отпада	t	105.869		110.031		103,9
a.1	Мијешани комунални отпад	t	83.995		89.246		106,3
2	Укупан приход	KM	3.210.938		3.337.060		103,9
3	Укупни расходи	KM	3.295.743		3.106.745		94,3
a	Трошкови амортизације и резервисања	KM	22,1%	729.196	26,7%	830.332	113,9
б	Укалкулисане бруто зараде и накнаде	KM	38,8%	1.279.122	41,4%	1.285.102	100,5
в	Трошкови материјала и енергије	KM	12,0%	394.938	11,3%	351.942	89,1
г	Трошкови производних услуга	KM	2,5%	81.242	3,4%	104.174	128,2
д	Нематеријални трошкови	KM	2,7%	88.698	3,4%	107.305	121,0
ђ	Негативне курсне разлике	KM	11,0%	363.803	0,3%	9.635	2,6
е	Расходи по основу исправке вријед. и отписа потражив.	KM	6,3%	208.363	9,0%	279.824	134,3
ж	Остали матер. и немат. трошкови	KM	4,6%	150.381	4,5%	138.431	92,1
4	Бруто добит	KM	-		230.315		-
4a	Бруто губитак	KM	84.805		-		-
5	Просјечан број радника на бази часова рада		47		44		93,6
6	Вриједност реализованих инвест. активности	KM	1.573.292		4.678.570		297,4
a	Грађевински објекти		44.565		4.044.999		9.076,6 90,7x
б	Машине и опрема		49.835		624.837		1.253,8 12,5 x
в	Инвентар		1.239		1.030		83,1
г	Инвестиције у току		1.477.653		7.704		0,5
7	Извори финансирања	KM	1.573.292		4.678.570		297,4
a	Власити извори	KM	110.728		231.067		208,7
б	Туђи извори-Кредит Свјетске банке	KM	49.430		3.276		6,6
б-1	Туђи извори-IPA фонд (грант)	KM	1.307.642		4.378.064		334,8
в	Фонд за заштиту животне средине	KM	100.000		65.799		65,8

г	Ангажована буџетска средства (Влада РС)	КМ	5.492	364	6,6
8	Укупне обавезе	КМ	9.234.766	8.044.397	87,1
а	Дугорочне	КМ	7.691.361	6.994.502	90,9
б	Краткорочне	КМ	1.543.405	1.049.895	68,0
9	Степен наплате потраживања	%	99,2	98,7	-
10	Фактурисана реализација	КМ	3.463.033	3.496.313	101,0
11	Наплаћена потраживања	КМ	3.435.065	3.450.894	100,5
12	Ненаплаћена потраживања	КМ	1.815.516	1.860.935	102,5
13	Показатељ задужености	%	67,7	61,5	90,8
14	Коефицијент опште ликвидности (текућа средства/текуће обавезе)		1,43	2,19	153,1
15	Просјечна мјесечна нето зарада по раднику	КМ	1.053	1.122	106,6